

گفت و گو

گفت وگو با اسماعیل امینی

سبک خاص محمدعلی علومی در طنز

رمان و مجموعه‌ای نوشته می‌تواند برای مطالعه و تدریس در کلاس‌ها آموزشی طنزنویسی حالت مرجع داشته باشد.

امینی درباره اینکه به‌نظرش کدام یک از کتاب‌های علمی مهم‌تر است، گفت: کتاب مشهور آقای علمی «شاهشاه در کوچه دلگشا» است، این کتاب نگاهی طنزآمیز به دوران پس از مشروطه، به‌ویژه سال‌های سلطنت پهلوی و سال‌های منتهی به انقلاب دارد. نگاه او به این دوره، خاص بوده و چیزی نیست که توقع داریم؛ اگر در فضای مجازی درباره وقایع دوران مصلحت‌جو کنید، معمولاً دو سه موضع‌گیری کاملاً کلیشه‌ای وجود دارد و نگاه جامع و نافذ کمترین است، آقای علمی در این کتاب، این دوره را از

جنبه‌های مختلف دیده و از جنبه‌های مختلف با نگاه طنزآمیز و نه نگاه تحلیلی‌گر نوشته است. البته از تحلیل خود را پشت شیرینی طرز پنهان کرده است. او افزود: در کتاب «جنب‌آقای دیو» هم شرایط زندگی معاصر را در تهران با طلم طنز و با قصه‌ای شیرین بیان کرده و بدون اینکه موضع‌گیری کند؛ در واقع موضع‌گیری‌اش پنهان است. در این کتاب همان «دیو سپید پای در بند» ملک‌الشعراى بهار به داخل تهران آمده و یک‌روز در این شهر زندگی می‌کند اما چون کارت بانکی، کارت شناسایی و شناسنامه ندارد، درسرای اداری نمی‌کشد. علومى در این کتاب شرایط تنگنای زندگی را نشان می‌دهد؛ این شیوه زندگی در تهران نه فقط برای انسان بلکه برای دیو هم غیر قابل تحمل است. این استاد دانشگاه ادامه داد: علومى کتابت دیگری به نام «وقایع‌نگاری باطلان یا تاریخ عالم آرای طالبان» دارد که در این کتاب او تاریخ را از منظر دیدگاه متحجر نوشته است، در واقع بازنویسی وقایع تاریخی از دیدگاه متحجر که کتابی خواندنی است. با این که این کتاب دیده نشد، کتاب دلنشینی است و دوستان اسامع‌مند به طنز می‌توانند با بخوانند. اسامع‌مند امینی درباره اینکه علومى سال‌ها دور از سیاست و به تنهایی در دیار خود زندگی می‌کرد، و این موضوع به تأثیری بر آثارش داشته است، گفت: کسانی که به صورت جدی کار می‌کنند معمولاً از جنجال‌های روزمره گریزانند. آن‌ها با عشق و علاقه کار می‌کنند و نسبت به بازتاب و قیقت و هیاهوهای روزمره بی‌اعتنا هستند زیرا وقت ندارند که خودشان را عرضه کنند. بودن یا نبودن در تهران خیلی اهمیت ندارد. پژوهشگران خوبی داریم که در شهرهای دیگر کار می‌کنند مثلاً آقای میرافضلى که در حوزه رباعی کارهای علمى دقیق و بی‌نظیری انجام داده است یا مهرداد صدقی رمان‌های طنز بسیار خوب و جذابی نوشته است. کار این افراد جدی است، اگرچه هیاهوهای رسانه‌ای و فضای مجازی معمولاً در کارهای فرهنگی و هنری سایه می‌اندازد.

اسماعیل امینی می‌گوید: علمی از جریان‌های رایج طنزنویسی امروز تبعیت نمی‌کرد و با روش خود می‌نوشت و این سبک خاص او می‌تواند مرجعی برای علاقه‌مندان طنز باشد.

این شاعر، استاد زبان و ادبیات فارسی و طنزپرداز در پی درگذشت محمدعلی علومی در گفت‌وگو با ایسنا درباره ویژگی‌های طنز این نویسنده، اسطوره‌شناس، پژوهشگر و طنزپرداز فقید گفت: آنچه به‌عنوان طنز می‌شناسیم، بیشتر طنزی است که در مطبوعات می‌نویسند و یکی از ویژگی‌های این طنز مطبوعاتی وابستگی به خبرهای روز است، زبان این نوع طنزها، زبان ژورنالیستی و زبان خبررسانی است و کمتر تکیه‌گاه فرهنگی دارد.

و ادامه داد: یکی از ویژگی طنزهایی که آقای علومی می‌نوشت، زبان پخته آن‌هاست. و از او زبانی استفاده می‌کرد که تک‌گانه فرهنگی، هم فرهنگ مکتوب [فرهنگ متنی به متون ادبی] و هم فرهنگ شفاهی [فرهنگ عامه مردم و آنچه به عنوان فولکلور مطرح است]، دارد. علومی برای شناخت ادبیات و شناخت فرهنگ عامه خوب مطالعه کرده و صاحب‌نظر بود. زبان طنزهای آقای علومی خیلی پخته است. امینی خاطرنشان کرد: علومی از لحاظ جهان‌نگری و نوع نگاه به موضوعات استقلاط داشت. او جهان‌نگری خود را به همه چیزهایی که رایج است و طرفدار دارد، ترجیح می‌داد و شاید به همین دلیل بوده که هیجانات روزمره در کار آقای علومی بازتابی نداشت. در نوشتن هم آنچه را برای خودش تک‌گانه اندیشه حساب می‌شد، ترجیح می‌داد. این طنزپرداز با بیان اینکه علومی قلم بسیار شیرینی داشت، اظهار کرد: کتاب‌های علومی خواندنی است، اگرچه علومی از جریان‌های رایج طنزنویسی امروز تبعیت نمی‌کرد و با روش خود می‌نوشت. از طرف دیگر علومی نسبت به ادبیات جهان هم اشراف و آشنایی کامل داشت. ادبیات جهان را خیلی خوب مطالعه کرده و از آن غافل نبود و می‌دانست که در کشورهایی دیگر در حوزه قصه‌نویسی و طنز چه می‌گذرد.

او درباره تأییدگذاری علمی بر طنز نویسان هم نسل و نسل بعدی خود نیز گفت: به نظر هر کسی کار خودش را انجام می‌دهد به دلیل وابستگی‌ای که به فرهنگ داشت، سبک و روش خاصی داشت که می‌تواند الگوی باشد برای کسانی که می‌خواهند کار طنز انجام دهند و همتشان این نیست که از یکی از این جریان‌های که مدتی مُد می‌شود و طرفدار پیدا می‌کنند، تبعیت کنند. در این سال‌ها، خیلی‌ها اینگونه آمده‌اند و شهرت کاذب رسانه‌ای پیدا کردند و بعد از این رفتند. این استاد دانشگاه تأکید کرد: به طور کلی کارهایی که علمی در حوزه پژوهش و فرهنگ مردم انجام داده، طنزهایی که به صورت

نشست علمی و فرهنگی خلیج فارس در گناوه برگزار شد

خلیج فارس به عنوان یکی از مهم ترین آبراه های جهان، نقش بسیار مهمی در تاریخ، فرهنگ و اقتصاد منطقه ایفا کرده است. این دریا، میراث گرانبهایی از تمدن های کهن را در خود جای داده و همواره محل تلاقی و تعامل فرهنگ ها و تمدن های مختلف بوده است. امروزه خلیج فارس به دلیل موقعیت خاص خود، از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. این منطقه، عرصه رقابت و تعامل قدرت های بزرگ جهانی و منطقه ای است و چالش های متعددی را در ابعاد سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و ترستی محیطی به همراه داشته است و پرجوش و خروش بودن آن در همه عرصه ها سبب

حسین رئیسی عضو انجمن موسیقی از اختطای و درهم تنیدگی غنای فرهنگی این منطقه را فراهم آورده بطوریکه می توان گفت: بخش جدایی ناپذیر هویت ملی ایرانیان و حتی در گستره بزرگتر جامعه ایرانی‌شهری را در خود جای داده است. این دلایل کافی بود تا نشست علمی فرهنگی و مراسم پادشاه روز ملی خلیج فارس در گناوه برگزار شود. این نشست که به همت بنیاد رشد اندیشه

حسن ملک زاده نویسنده، کارگردان و مدیر آرت فیلم جنوب، لوکیش جنوب را دارای جذابیت های خاصی برای سینما بیان کرد. او به زیررانهایی با لوکیش دارا و آنها را در ۴ دسته ساخت فیلم بر اساس سفر دریایی، سوانح و حوادث دریایی، ماجراجویی و دریایی و شکار نهنگ و ماهی تقسیم بندی کرد و از فیلم های شاخص هر یک

نخست امیرحسین حیات داودی با بیان این که تاریخ ابتدا به صورت شفاهی و روایت گونه بوده و بعدها مکتوب شده است به کوشش هایی که از سوی حبیب الله لاجوردی و حسین دهباشی در زمینه تاریخ شفاهی انجام گرفته است، اشاره نمود. وی به واقعیه مشهور کوثر پارسی و غارت های او در منطقه و کشته شدن اشپرداخت و اصفاعان را که واقع افتاد تاریخی در ادراخت برخی اضرار محلی سرا نیز از آن یاد شده است.

آرشیدا خلیفه زاده، که از کودکی کار نقالی و خوانش فارسی را آغاز کرده شعر وطن علیرضا شجاع پور را به زیبایی اجرا کرد که مورد تشویق حضار قرار گرفت.

در این برنامه از رئیس هیئت مدیره انجمن صنفی ملوانان گناوه اینجا خلیج فارس به آرایشی بدیع

پَر چین و پَر شکنج و خروشان و موجدار
دریانورد از تاثیر و الهام بخشی دریای پارس بر زانرهای شعر، داستان
نیز به سبب حمایت شان از کتاب بررسی فنی و حقوقی کشتی و
کشتیرانی در خلیج فارس اثر جواد رنجبرزاده تقدیر شد.

آگهی

خبر

هوشنگ توکلی:

فیلم یربازیگر و کارگردان

اولی است

تهیه‌کننده سینما با بیان اینکه پیش‌تولید یک فیلم درباره «شوتی‌ها» و حمل کالاهای تلنجنی را با یک کارگردان کار اولی آغاز کرده است، گفت: فیلمبرداری کار بیشتر در جاده‌ها و در شب اتفاق می‌افتد و تلاش می‌کنیم به جشنواره فیلم فجر امسال برسد. هوشنگ توکلی تهیه‌کننده مجموعه تلویزیونی «حظ‌ها» (۱۳۵۶) از تهیه‌کنندگی مهمترین پروژه راهبردی جاده‌ای، ماجرای «شوتی‌ها» با محوریت حمل کالاهای تلنجنی با کارگردانی یک کارگردان کار اولی خبر داد. شوتی پدیده‌ای اجتماعی-اقتصادی است، که در آن افراد به قاچاق کالا با انسان، به‌وسیله خودروهای خاصی با سرعت‌های غیرمجاز می‌پردازند

بیشتر کار شبکاری و در جاده است

هوشنگ توکلی در گفت‌وگو با خبرنگار فرهنگی ایرنا اظهار داشت: فیلمبرداری اثر از جنوب کشور و از چهار ماه شروع می‌شود و به تهران می‌رسد. مساله خیلی مهم این‌که پروژه شخصی‌ساز بوده و دیگر نیروها و دستگاه‌ها هم برای ساخت اثر کمک می‌کنند. وی افزود: پیش‌تولید اثر از یک ماه پیش شروع شده و منطقه در حال شناسایی است. چون پروژه خیلی سنگینی است و فیلمبرداری آن نزدیک به ۷۵ روز زمان می‌برد. توکلی گفت: فیلمبرداری کار عمدتاً در آماده‌سازی فیلم است. این اثر شنیمایی، پرانزبگر و بیشتر کار شبکاری بوده که تا جاده هم می‌افتد. پروژه تولیدپرازی‌های خاص نیاز دارد و چند تنه حرفه‌ای درجه یک پشت تولید هستند که به تدریج هماهنگی‌ها با این تیم‌ها انجام می‌شود.

تلاش می‌کنیم به جشنواره فیلم فجر امسال برسد

وی خاطرنشان کرد: سعید جلیلی کارپرداز کاراوی است و کارگردانی این اثر بینمایی را بر عهده دارد. تلاش می‌کنیم کار به جشنواره فجر داشته باشد. توکل‌ی در خصوص نوع انتخاب بازیگر این فیلم اظهار داشت: ما دو سبک در ایران در خصوص انتخاب بازیگر داریم؛ یا سبک می‌سازیم و تحویل جامعه می‌دهیم و گروهی هم از نیروی سبک‌پرهیز شده استفاده می‌کنند که ما گروه اول هستیم و ضمن معرفی چهره از بازیگران خوبی که اکنون در بازی‌های تبلیغاتی و مطبوعات زرد گرد شده و استعدادهایی که آسیب خورده‌اند، استفاده می‌کنیم.

وی گفت: دو سه تیم خیلی خوب را شناسایی کردیم و در حال فراهم‌سازی مقدمات تمرین‌ها هستیم تا وقتی مقابل دوربین می‌آیند معجزه کنند، انتخاب بازیگران هنوز کامل نشده و کار را به تدریج و سخت‌گیرانه پیش می‌بریم.

خبر

بیمه هنرمندان صنایع دستی ابلاغ شد

معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور از ابلاغ بیمه هنرمندان صنایع دستی خبر داد و گفت: امیدواریم این مراحل کنترل و نظارتی تا اوایل خردادماه انجام شود که بتوانیم در این ماه شاهد عقد قرارداد بیمه این افراد باشیم.

به گزارش ایسنا به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، مریم جلالی به بیان اینکه از شهریور ۱۴۰۱ بحث بیمه هنرمندان با وجود فراز و نشیب‌های زیاد پیگیری شد، تصریح کرد: این مهم با مکاتبات وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با رئیس جمهوری محقق شد و نهایتاً در بهمن ۱۴۰۲ با دستور ادبی رئیس جمهوری بیمه ۲ هزار نفر از فعالان حوزه گردشگری و صنایع دستی که در این تعداد ۸ هزار نفر هنرمند صنایع دستی و ۲ هزار نفر راهنمایان گردشگری را شامل می‌شود، در دستور کار قرار گرفت.

معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور با بیان اینکه بحث تأمین اعتبار منجر به طولانی شدن این بحث شد به طوری که تا انتهای سال گذشته طول کشید، گفت: از بهمن سال ۱۴۰۲ به دنبال ابلاغی از سازمان تأمین اجتماعی، لیست اسامی افراد واجد شرایط را جمع‌آوری کردیم. اسامی توسط استان‌ها ارسال و در مرحله پایش شد.